

El rastre de les canòniques i parroquials al Moianès i Lluçanès

Dil, 18/08/2014 per Catalunya Religió



([Catalonia Sacra](#)) En els acollidors altiplans del cor de Catalunya, la repoblació impulsada per Guifré el Pelós a finals del segle IX es traduí immediatament en la consagració de temples nous -alguns d'ells en indrets on ja hi havia hagut una església anterior- i en la delimitació de parròquies al servei dels pobladors antics i nouvinguts. Es el que es pot visitar en aquesta ruta de Catalunya Sacra per [les comarques del Moianès i del Lluçanès](#). En el cas de Santa Maria de l'Estany i Santa Maria de Lluçà, aquesta trajectòria parroquial es transformà en època baixmedieval amb la instauració, al seu redòs, de sengles canòniques agustinianes, que crearen els conjunts arquitectònics admirables -amb els respectius claustres com a meravelles de l'art romànic- que encara podem veure avui.

A [Santa Maria de l'Estany](#), seguint el costum, el claustre va ser construït en un lloc ben clar i assolellat. Forma una planta quadrada, gairebé perfecta, amb nou parells de columnes per galeria. Reuneix així 72 columnes, amb els seus capitells magnífics decorats i conservats. Com en molts altres claustres, la decoració figurada amb temes de l'Esclatúra es concentra en els capitells de la galeria que toca a l'església, en aquest cas la galeria nord: en efecte, d'est a oest s'hi llegeix (amb alguna discontinuïtat) una Història de la Salvació molt resumida, que se centra en la vida de Jesucrist i col·loca la Creació al principi i el Judici de les Ànimes al final.

A [Santa Maria de Lluçà](#) el claustre és una petita peça que centra tot el conjunt arquitectònic. De proporcions reduïdes i de planta irregular, actualment només té un pis d'alçada, ja que el pis superior fou suprimit en les obres de 1967. Les dates i altres interrogants entorn de la construcció del claustre son encara avui difícils de resoldre, per manca d'una exploració arqueològica exhaustiva i sobretot sense conèixer el procés de restauració dels anys 60, que no va ésser prou documentat. Formen el claustre quatre galeries, de desigual llargada, amb un total de 18 arcs sostinguts per 22 columnes i igual nombre de capitells (excepte dos, que foren

substituïts per daus de pedra).

Altres parròquies generaren pobles al seu redós, com ara [Sant Andreu d'Oristà](#), [Sant Boi de Lluçanès](#) -on es pot veure una exposició d'orfebreria- o [Santa Maria d'Oló](#). Però moltes d'elles quedaren en descampat fins avui en dia, com ara [Sant Joan d'Oló](#). Aquestes tres darreres parròquies han conservat, quasi miraculosament, un conjunt de retaules barrocs que avui emocionen.